

Cœpol. in Auth. sed novo iure. n. 94. Greg. Lop. ubi proximè. col. 3. Farinac. n. 79. Guter. n. 49. Ex quorum mente videtur necessarium, ut tria omnia farta sint circa res estimatione dignas; siquidē nec pro farto exiguo licet corporalem poenam imponere, ut resolutū. Greg. Lop. d. glo. 5. col. 3. Molin. n. 12. vers. omnium. Guter. n. 40. Salazar sup. d. cap. 5. n. 20. vers. Verberandi verò. Sed pro tribus furtis etiā parvulis ad mortem reum damnari posse, quia consuetudo attenditur, & non quætitas, defendant Menoch. ubi proximè. Ioan. de Platea in l. 1. C. de grege dominic. lib. 1. & alii apud Farinac. n. 80. A priori re tamen opinione recedendum non est.

83 Secundo, temperatur in furtis impro prijs, & interpretatiis, ut cum commo datarius, aut depositarius re commoda ta, aut deposita contra domini voluntatem visur, nam, & si hi furtum admis sicut dicuntur, s. Furtum autem, ins. dō obligat, q. ex delict. na. cunct. hac farta ad poenam mortis inferend. m. minime computantur. Farin. cui alii. s. n. 84.

84 Tertio, in furtis eodem tempore com mitsis, nam tria farta debent, sicut distin gita diuersis diebus patrata. Farin. n. 71. Azed. n. 111. Molin. n. 8. vers. in Regno ad finem. Bocer. deci. 219. n. 3. Tutch. d. conc. 54. n. 29. Menoch. n. 20. Clat. d. conc. 54. n. 29. Menoch. n. 20. Clat. n. 142. Cœpol. sup. num. 95. Guter. q. 1. 5. n. 6. quanvis reeat tria farta eodem die ad missa sufficere, vt quis capite omitteret, si clerus in temporibus, & non contineo fiant, pro quo allegat Didac. Perez in l. 7. glo. azars. vers. Sicut signis pluris furtū, tit. 10. lib. 8 Ordinam. Sed verius credo, quod ad inducendam cōfuerendum furtū radii desideratur, ut saltim nox inter de liecta interponatur, nam actus, qui eadem die fiunt, moralem continuationem vi dentur habere.

85 Quarto limitatur, quādo agitur de punitione primi furti, quoniam postea cō misa non cōsiderantur ad poenam mortis imponendam. Greg. Lop. col. 3. ad finem. Molin. ubi proximè. Bertaz. conf. 39. n. 20. lib. 1. Ant. Gom. n. 9. vers. Sed his nō obstantibus. Farin. n. 60. Guter. ubi proximè. n. 5. Tutch. lib. 3. conc. 560. n. 22. à quibus discedit. Balard. ubi sup. n. 24.

Ibi: Que obtinet, etiam prima farta.

86 Conclusio principialis ampliatur, cisi

dio prima farta satis fuerint punitis. Farin. n. 64. Tutch. ubi proximè. n. 60. Gutier. n. 4. Cantera d. n. 10. Cœpol. n. 100. Greg. Lop. sup. vers. Et aduerte, Azeued. n. 106. Aut. Gom. n. 9.

Ibi: idem erit obseruandum. Quanvis in alieno territorio furtus sit, prima farta committitur, iure ac in nomine damnatur per judicem loci, ubi territum patratur, nam incidēter de illis ad agras vana mandat poena cognoscit. Ita Ant. Gom. n. 8. Menoch. n. 18. Farin. n. 51. Gutier. n. 8. Bocer. in prax. dīm. tit. de furt. n. 15. Molin. d. vers. in Regno. Balard. n. 54. Azeued. n. 105. Tutch. n. 19. 24. Clat. n. 10. Cäter. ubi proximè. Quicquid alii tentiant, quos retent Farinac. n. 52.

Ibi: idem erit obseruandum, si duo prima farta per gratiam fuerint a Principe re. 88 milia, adhuc enim pro tertio furtu suscep tibili potest furs. Molin. ubi proximè. Aze ued. n. 107. Tutch. d. conc. 564. n. 31. Clat. n. 1. 2. Gutier. n. 3. Menoch. n. 19. D. Co uart. infra. cap. 10. n. 2. vers. Ceterū. Aliud vero est si per tentationem furti abutus, quia de illis curandū non est, nec iterum cognoscendū. Farinac. n. 8.

Similiter punietur, quanvis actio, vel 89 accusatio furtorum præcedentium, tē pore sit præcripta. Molin. d. n. 8. Anton. Gom. n. 8. at fin. Guter. n. 2. Bal. in Au thent. sed novo iure. n. 4. C. de seru. fugitu. Farinac. n. 62. Clat. in prax. q. fin. queſt. 51. num. 7.

Ibi: Tandem ad hoc, vt furti suspenderatur, 90 necessitè non est, vt de duobus furtis sic iam damnatus, sufficit enim, quod cum de tertio agitur, illa probetur. Ant. Go mez. n. 9. Balard. sup. n. 69. Guter. num. 5. Molin. ubi proximè. Farin. n. 68. quinque queſt. contrarium sententes laudat.

Ibi: Sic sanè quibzdam rīsum s.

Vt un pro primo furtu maximè quād 91 tratis licet poenam mortis infligere, maximè controvertitur, & partem af firmatiuum cum his, quos in presenti. D. Couart. laudat. tenuit etiam Menoch. d. cap. 295. n. 9. Cabal. latissimè probas cap. 18. n. 4. Bernard. Diaz in prax. cap. 90. col. 3. ubi de confutacione seruari in Hispania Tribunalibus astricti. Alciat. in cap. cū nō ab homine, notab. vlt. deinde. Pe guer. deci. 27. num. 8. qui de praxi in Ca tha-

in Catalonia testatur. Montalui. in l. 6. glo. 1. tit. 5. lib. 4. for. Padilla in l. transfigere. num. 12. C. de transact. dicit magis communem esse, Salón. de iust. & iur. colun. 1340. 1341.

Cœual. tom. 1. q. 7. t. n. 6. Guid. in d. Auth. sed novo iure. Pichard. ubi sup. & alii apud Segura in l. Imperator. n. 133. ff. ad Trebel lian. Quod autem magnum furtum dicatur iudicantis arbitrio relinquitur. Aze ued. n. 104. Cœual. n. 7. Menoch. num. 10. Marfil. in l. questionis modum. num. 48. ff. de questionib. Peguer. ubi proximè. n. 11. Gu ter. n. 8. Ant. Gom. n. 7. in fine.

Ibi: Ideo contrarium plerisque placuit.

92 Sed contraria tententia, & sic quod pro farto cuiuscunque quantitatē nequeat poena mortis imponi, vt benignior, ita apud Interpretes frequenter est, quam amplectuntur Farinac. queſt. 23. num. 3. Aut. Gom. ubi proximè. Fachind. cap. 91. in sue. Gutier. queſt. 154. num. 52. vers. His tamen non obstantibus. Roland. conf. 51. ex num. 43. vers. 1. Clat. num. 9. Molin. n. 9. Suar. in ad. lit. ad Ant. Gom. d. num. 7. lit. D. Padilla. ubi proximè. Greg. Lop. d. glo. 5. col. 4. vers. Similiter ex iusta lege. Salaz. d. cap. 5. n. 20. vers. Dupliciçigitur. Vulpe. d. respon. 16. num. 1. Azeued. num. 103. Tutch. d. conc. 54. num. 64. Vela de delict. cap. 12. vers. Sed si vnum Salced. ad Bernard. Diaz. d. cap. 90. Quæfada in suis questionib. cap. 19. ubi latè. Aulus in cap. 1. Pistor. verb. derchamente à num. 1. 3. & plus alijs. Quæ opiniō tunc procul dubio procedet, cum furtum non est quod significatum, sed simplex, nam etiā furti poena iure communis ut ar bitraria. Farinac. d. queſt. 167. n. 6. Aze ued. num. 90. Olan. in antinom. iur. l. F. n. 142. Pichard. n. 61. Indexque polsit vlt. que ad mortem poenam interrogare, vt latè probat. Menoch. de arbitrat. lib. 1. queſt. 86. per rotam, & est communis opinio, vt constat ex mox referendis, ramen hoc non procedit, quando lege prohibetur, ne vitium supplicium inficiatur, prout fit in d. Auth. sed novo iure. C. de seru. fugitu. Menoch. ubi proximè. n. 3. Itmo multis communiter contra Menochi placet, arbitriu vlt. utique ad mortem extenderet, iudicio non licere, vt videtur est apud Farinac. queſt. 17. ampliat. 12. Guazzin. defens. 33. cap. 16. num. 1. Caball. sup. cap. 92. n. 3. Cœual. queſt. 304. Sed hoc iudicibus in inferioribus loquuntur vlt. et recte Guaz-

zin. ex Maur. Burg. in tract. de mod. proce dē. ex abrupto. q. 24. n. 274.

Ibi: Quo sit, vt licet Alexander.

Licitum esse pro simplici furto poena 93 mortis statuere, probant Leis. de iust. & iur. lib. 2. cap. 9. dubit. 2. num. 4. Tutch. d. conc. 564. num. 30. 36. ubi quod furtū debet est non parvum. Molin. d. dīp. 695. num. 1. qui Scotti sententiam suo Authori de indignam appellat. & n. 8. vers. Quan vis. Gutier. d. queſt. 154. num. 48. in fine. Salón. sap. col. 1340. Valent. in 2. 2. tom. 3. dīp. 8. de homicid. punci. 2. vers. Sed iſtas sententias. Bocan. de iust. in queſt. 64. D. Thom. queſt. 3. num. 4. Bonac. in summ. tom. 2. tract. de refutat. dīp. 2. queſt. vlt. punci. 2. num. 1. vers. Respondetur.

Ibi: His accedit, quod licitum sit.

Eſt de fidei licere malefactores publica 94 Authoritate perimere. Exod. 22. vers. 1. 8. Malefici non patieris vivere. Psalm. 100. vers. 8. In matutino interficiam omnes peccatores terre, ut disperderem de iurate Domini nostros operantes iniquitatem. Paul. ad Roman. 13. vers. 4. Si autem malum feceris, time. non enim sine causa gladium portat. Dei enim munifler est: vindicta in fram ei qui malū agit. cap. qui malos 29. cap. deo debet. 40. 23. queſt. 5. Valent. sup. vers. Itaque circa. Vi. Ctor. in relect. de homicid. ex n. 15. Bocan. n. 1. Aragon. de iust. & iur. q. 64. de homicid. art. 2. vers. His ergo interpretationibus. Bonac. n. 1. Molin. d. n. 1. Dicastill. de iust. tom. 1. lib. 2. tract. 1. dīp. 10. n. 3. ex quo reprehenditur error Lactantij Diuinar. in furt. lib. 6. c. 20. ubi assertit, nunquā permilium esse, abſque peccato hominē in terficere.

Ibi: Nam quod fures.

De poenis in fures apud diuersas gentes 95 statutis latissimè agunt. Menoch. d. cap. 295. Pet. Gregor. sup. lib. 37. cap. 2. Molin. d. dīp. 695. Gutier. q. 154. Farinac. queſt. 167. Henric. Bocer. de furtor. p. n. Aze ued. in 7. tit. 1. lib. 8. Recopilar. Greg. Lop. in d. 1. 18. tit. 14. p. 7. in glo. magna. Vela de delict. cap. 12. Aut. Gom. varia. lib. 3. cap. 5. à num. 4. Ex quibus quædam vtilia, aut singularia sunt obseruanda.

In primis poena furti de iure Canonico 96 est, vt præter infamia, quæ tempera

trahitur, Clericus deponatur, & si non resipiscat, excommunicetur; anathematisque percutiatur, quod si ad correctionem non proficit, brachio traditur seculari, ut dignè puniatur, cap. cum non ab homine 10. de iudic. cap. Presbyter 8 1. dif. l. 6. sit. 6. p. 1. vbi Greg. Lop. glof. 2. Molin. nu. 26. Bernard. Diaz in prax. cap. 93. vbi Salzed. lit. 1. Pet. Gregor. num. 23. Aldrete de religio. d. disciplin. tuend. lib. 2. cap. 16. §. 1. n. 8. Farinac. num. 9. Maiol. de irregularit. lib. 5. cap. 28. n. 1. Gutier. fusc. quest. 161. per torsam. Hæc tamen in leibus furtis minime procedunt, vt notat Gutier. Molin. Gr. Lop. sup. Abbas in c. tue. de pen. & omnes communiter. Et quamvis Clericus tradatur seculari brachio, mitilus cum eo, quā cum laicis agendum est, Molin. ibidē.

97 Sed si Clericus latrociniū perpetuaverit, deponitur; ac in monasteriū arctum ut penitentiam agat, detribuitur, c. tue. 6. de pen. vbi Panormitan. Sylvest. in summ. verb. Degradatio. Farinac. sup. & infragmēt. crimin. verb. Clericus àn. 3 16. Molin. n. 3. Hollensiens in d. cap. tue. Turcremat. in d. c. Presbyter. Pet. Gregor. sup. & alij apud Gutier. omnino videndum à n. 4.

98 De iure nostro Regio, omisisti, quæ antiquitas obseruabat, quæ hodie in praxi recepta sunt, breuiter exponamus. Qui igitur alienam domum furandi causa introierit, aut alterius furtum admittere tentans deprehendatur, iudicis arbitrio punitur, quod & iuxta ius commune verum est, Molin. n. 11. Bald. in l. si quis non dicam in 3. opposit. C. de Episc. & Cler. Menoch. sup. cas. 3 50. num. 6. Si delictum perficerit nulla qualitate aggrevatum, pro prima vice fui ad ignominiam publice traducitur, triremisbusque in sexannum mancipatur, quod si in Curia furtum fuerit, halulmodi pena ad octennium protelatur, l. 9. tit. 11. lib. 8. Recopil. Quanvis contra hos fures poena mortis sit stabilita, l. 1. tit. 23. eod. lib. Pro secundo furto reus ad centum flagelli iustus publice sustinendos, perpetuoque remigandum damnatur, quod si intra Curiam delictum fuerit, iustus duplicitur, l. 7. tit. 11. lib. 8. Recopil. Ad quod necesse est, vt virtute furtū in Curia admittatur, vt notat Gutier. d. q. 154. n. 47. Pro tertio iuxta communem colueritudinem furcarum poena, impunitur, Ant. Com. n. 7. Gregor. Lop. vbi sup. d. glof. 5. col. 3. Gutier. n. 48. Azeued. n.

95. Molin. n. 16. & alij Regnicolæ, qui de tertio furto indistincte loquuntur, nam quoad hoc nihil specialiter apud nos catum repetitur. Poena vero pecuniaria duopl. quadrupli, aut novenarum in vbi non est, Molin. n. 12. Azeued. n. 97. Ant. Com. n. 5. Gutier. n. 34. 36. Imò expressim humiliata est per d. 1. 9. Recopiat. poena septuplici, quæ Fisco applicabatur (nam duplium ad partē spectabat, Gutier. nu. 36.) Quæ aliter se habet, quando furtum fit re minimæ, propter quod poena corporalis nō infigitur, sed fur pecuniaria mulcatur, aut in vinculis publicis detinetur, Molin. n. 12. vers. Conuenient, Azeued. n. 107. Gutier. n. 40. Videas l. 16. tit. 11. lib. 5. Recopil. quæ poena pecuniaria furi irrogatur, & l. 5. tit. 17. eod. lib. vbi stabilitur, ut furripiens ea, quæ ad culturam agrorum detinuerint, pro vno undecim pendat, l. 2. tit. 1. 2. eod. lib. Quid in fures lutei Lusitano decresum sit, docet Molin. n. 24.

De poeniorum, qui in itineribus grafsantur, agitur in l. 3. tit. 13. l. 6. tit. 23. lib. 8. Recopil. ac quibus per Gutier. q. 156. portat. De eis, qui per vim domos alienas furandi cœla ingrediantur, in l. 6. tit. 5. lib. 4. for. l. 74. sylly. & apud Gutier. q. 157. Greg. Lop. d. glof. 5. col. 4. Ant. Com. n. 1. 2. & quoniam illi, & latrones ultimo supplicio sine afficiendi regularitate, tamen nisi proper immunitatem sceleris Reipublicæ interfit, eos interfici, iudices mortis poenam debet commutare eos ad tritemes dāantes absque partis offendit. Præjudicio. Ita cauetur l. 8. tit. 11. lib. 8. Recop. notat Gutier. vbi proxime. n. 12.

Iam aliquæ de exteris attingamus Dra. 100 coacerbus Atheniensium Legislator pro primo fure, et iā minin. & mortis poenam stabiluit, quæ tamen postea per Solonem in pecuniariam fuit communata, Aul. Gell. lib. 1. nofi. Atticar. cap. 18. Farinac. d. q. 167. n. 2. Pet. Greg. sup. lib. 37. cap. 2. n. 9. Menoch. d. cas. 295. n. 1. Lege dodec. tabular. fures manestri nocturni occidi impune poterant, nec non diurni si teles defenderent, deinde ni occiderentur priuata autoritatē, publica verberati edicebantur ei, cui furtum siebat, ferui verò verberibus affecti, è falso præcipitabatur, Gell. vbi proxime. Iacob. R. uar. ad leg. duodec. tabul. c. 26. defurt. Atrox furem lapidibus obrucabant, Pet. Crinit. lib. 3. de honest. d. disciplin. cap. 13. Menoch.

num.

nam 4. Gutier. num. 20. In Provinciā Cantia colueritudine obtinuit, vt suspectus de furto suspendatur, post cuius obtinude cœla cognoscitur, Aen. Silv. cap. 20. Europ. Apud Lycios fur seruus efficiunt, Stob. vbi supra. Locrenses ob furtum oculis praibantur, Herac. in politis Polit. Locrenses. Pet. Gregor. nu. 10. Apud Seithas nullum grauius peccatum furto. Bonfin. lib. 2. dec. 1. In Gallia pro primo furto vlt̄a futiligationem aures abducinduntur, Pet. Greg. num. 11. In Anglia ex constitut. Regis Henrici VII. el. qui temel furtum admulce probatur, in manu finistra sub pollice iauritur llt. T. nam apud Anglosothi. fur dicitur, vt si iterum fuerit debitis poenas det, Polidor. lib. 26. Angle. histori. Pet. Greg. num. 18. Gutier. n. 33. Actianes & gipri, & Äthiopiq. Rex stabiluit, ut furibus nates amputarentur, siue mitterebantur in reglonem desertam & valde inconmodam, vbi v. b. fuit inadfectata, quam eo quod eius habitatores naribus carebant, Rhoenoceram dicebatur, Diodor. lib. 2. biblio. esp. 1. Pet. Gregor. num. 11. Baetriani partim furantes, putis dehonestabant, Pet. Crinit. & Menoch. vbi proxime. Seca fura impunita omnino relinquuntur contra ius naturale apud nationes alias, ut Ägyptios, Samios, Pertas, Imo apud Lacedemonios laudabilis non ob turpe lucrum, sed quia sit expedit probabant, vt adolescentes idonei ad bellum, redderentur, nā assuetudo, solertia que furandi corū animos acutabat, & obfirmabat ad infiduciam, atius, ad vigilarium tolerantiā, ob penit. celeritatem, Gell. d. cap. 18. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 10. Plutarch. problem. 16. Menoch. de arbitrat. lib. 1. q. 96. n. 11. Tuch. lib. P. cōc. 25. n. 35. Farin. cū mol. tissim. 5. & dictum cit. sup. hoc cap. ex n. 5. Gutier. num. 24.

Cause autē, quibus moueri possit iu 103 dex ad poenas tēperandas, traditur latifime a Farin. q. 87. cū multis seqq. Tirachel. in r. act. de pen. rēfer. Clari. sup. q. 60. & princip. Bernard. Diaz reg. 37. 1. Gutier. n. 12. & b. alij. quod laudat Farinac. d. q. 167. n. 10. & Bouacili. in Politic. tom. 1. lib. 2. c. 21. n. 147. & c. duo milia eorum cumulatim testatur, qualitates vero, propter quas transgredi iactiones legis pollunt, acrisiusque in maleficos animaduertit colligere licet ex l. aut facta 16 ff. de pen. nō nullaque refert Farinac. q. 18. num. 63. & Gail. sup. n. 24. Ibi. Quibus non obstat glossa. Hac glost. opinione coprobat videtur 104

Mavrianus in l. 1. §. Sed nō r̄tique, ibi: *Poena* verò persequitur nō eius voluntati mādatur, sed legi autoritati referatur, ff. ad *Turpillian* & eam tenet glo. in l. *Dinus* 31. ff. ad l. *Cornel de falf*. *Roman*, sing. 207. incipit: *Dixit Balduus*, & in l. si vero §. De viro, ff. solut. matrim. *Marfil*. in *prax. crim.* §. *Diligenter* n. 179. *las* in 6. *Ex malicieis*. col. 2. inf. de actionib. *Grammatica*, vot. 30. n. 14. *Cœpol* in *Auth*. sed *novo iure*, nu. 78. C. de *seru fugit*. *Roland*. *cof.* 7. n. 45. vol. 1. *Auden*. in c. 16. *Prator*, p. 2. ex n. 3. quibus accedere videtur *Baiard*. ad *Clar*. d. q. 85. n. 38. Sed à priori recedendum non est, si adit iusta causa intrinseca. Quod si extirpatur sit, Princeps est cōculendus, ut di xis sup. n. 72. & infra n. 110.

Ibis: *Quia id verū est postquam iuxta legē*. 105. *Iudex* post sententia nequit poenā, quā iuxta legem irrogat, *In contulso* Princepē augere, aut tēperare, etiā iusta interuenierit causa, l. acta 45. §. 1. *Iudex* 55 ff. sent. & retud. l. 1. §. vlt. ff. de quest. l. *Diu* 17. ff. de pén. l. 1. C. sentent. reficindit pos. l. 2. §. 1. C. de fēnt. ex periculo recrād. l. pos. n. 15. C. de pén. glo. verb. onerasset, in l. quid ergo 13. §. *Poenas gravior*, ff. de tjs, qui notant infam. *Farin*. d. q. 17. n. 61. *Clar*. vbi proximē, *Gall*. d. n. 22. *Tulch*. d. cōc. 255. n. 7. *Batr*. in c. n. 13. *specia*. is, de ofic delegat. *Anton*. *Gom*. var. lib. 3. c. 13. n. 36. *Carter*. in *prax*. stir. de homic. §. *Circa quartum*, & ultimū, n. 39. *Plaça* lib. 1. c. 33. n. 5. in fin. *Villad*. de heretic. q. 17. n. 13. vbi limitat in crimen heres, nam inquisitores possunt remittere, seu cōmutare poenam carceris a te imponitam, quod probatur in c. & cōmisi. 12. vers. Nec nō de heretic in 6. *Baiard*. ad *Clar*. vbi proximē, n. 35. amplius quānnis poena in sententia nō exprimatur, quia intelligitur imposta, quā iure est statuta luxa l. 1. §. ed non r̄tique ff. ad *Turpillian* & n. 32. probat post sententiam nō esse locū trālationi de crimen. *Gurier*. n. 10. 11. & n. 13. limitat in poena pecuniatia. *Petr. Greg*. lib. 33. cap. 27. n. 3.

Ibi: *At prius, quam iudex sententia ferat*. 106. *Iudex* ante senītā potest ex causa poenam legis refringere, vel ampliare, quā quā potestatē di penitenti in crimen nō obtinet. *Gurier*. n. 10. *Plaça* sup. *Farin*. n. 25. & ali plurimi ex supra laudatis, & infra referendis. Eius cōtrariū placuerit Car-

ter. sup. n. 18. Est tamen dubium, an omnibus iudicibus talis facultas cocedatur, in quo oportet aliquos casus proponere, quemadmodum haec in re se habuit *Menoch*. d. lib. 1. q. 96.

Primus est, cū Princeps superiorē non recognoscens sententia fert, qui procul-dubio poterit à poenis legibus, intra rationis, ac iustitiae metas recedere, quoniam omnes ipsi sunt arbitratia. *Cyriac*, *controversiar*, fore. tom. 1. *controvers*. 66. m. 1. *Farin*. n. 60. *Ant*. *Sola* d. glo. vlt. n. 13. *Caball*. up. cap. 294. n. 282. 293. cum seqq. *Menoch*. vbi proximē, n. 6. Quod adhuc potest latam sententia obtinebit, & hoc est ab illo controveria, cum ille posset in criminibus diligenter.

Secundus, de maioriibus Magistratibus, 107. vt Episcopis, Proceribus, Senatu Princepē, & milibus, qui tamen facultate dispētandi super delictō nō habet, & aliquibus de pénis, quorū iupa men. minimus cōmunitur admissum est, omnibus istis licet poenas legales in ipsa sententia profecti qualitatib. immutare. vt videre est apud laudatos sup. n. 101. & alios quos refert, ac tequitur *Farin*. n. 67. & nos illam recēbimus. Qui autē maiores Magistratus dicuntur, pénē explicat *Gurier*. n. 33. *Ant*. *Sola* sup. n. 12. qui in vers. Secundo quantum, limitat prædicta post sententiam, & ita verum est.

Tertiū est, in quo non leuis est differ- 108. fio, de iudicibus inferioribus, & quod ad hoc isti valeant poenas legis variare, iusta suadente causa, tenent Ant. *Gom*. d. c. 5. n. 7. ver. Vnū tamen, *Ant*. *Sola* n. 16. qui sic prædicti cōfessi. *Bouadil*. d. c. 21. n. 14.2. *Tusch* sup. n. 6. *Villadeg*. in *Polit*. c. 3. n. 40. *Gurier*. n. 31. & plurimi alii, quos in vnu congerit *Bouadil*. nu. 139. lit. H. Contrariū verò etiā cōmune est, vt scī. licet inferiorē iudices teneantur Princepē conculcare, quoties iusta subiicit causa ad poenas leges præscriptas nō irrogandas. *Gall*. d. n. 22. *Menoch*. vbi proximē, n. 18. 19. *Bernard*. *Diaz reg.* 433. ver. *Limi*. *Gratian*. *reg.* 268. ver. *Iuris trāsferi*, n. 1. & alij, quos refert *Farin*. n. 67. *Ant*. *Sola* n. 12. *Bouadil*. n. 138. lit. B.

Pro quarum opinionib. cōciliatiōne plācebit distincō *Clar*. d. quest. 85. num. 10. *Farin*. vbi proximē, & aliorum, nā poena potest augeri, aut minū ex causa intrinseca, velextrinseca, primo cauſa cū cir-

cum-

cōstantia influit in ipsum crimen, ita vbi eius malitia in melius, seu deterrit immatur nobiliter, vt si quis provocatus occidat, aut si seruus, sine famulis in dominū delinqutat, tunc iudex erit inferior. Princeps inconfut. poterit rigoribus habens comprimere, vel laxare, nam hoc arbitrium à iure habet, cum ei necessario incūbit pœnam pro modo admisi- decernere, vt secundum iustitiam procedat. Secundō calu. vbi qualitas non delictum respicit, sed per sonam delinquen- tis, vt pœna insignis, merita egregia in Reipublicam, vel alia huiuscmodi so- lus Princeps clavis. Supremi Magistratus, aut alius, qui in crimen posuit dispenſare, remittere, commutare, ex lega- les pœnas permittuntur, quia in hoc deſideratur superior authoritas, quæ de ex- ercat, an venia reus dignus sit propter ex- cellentiam personæ, quod minimē co- hæret ipsi iudicio, in quo duntaxat agitat de iusta criminis punitione, atque ideo iudicii cuiilibet quoad hoc arbitrium cō- ceſsum non est, sed superioribus, de quo sup. num. 72.

III. Quarusc & ultimus est casus de delega- 113. to iudice, & *Menoch*. num. 20. 21. quem cūm alij sequitur *Farin*. n. 66. distin- git inter delegatum à Princepe, & ab in- feriore, vt qui ab illo iuridictionem accepit legis functiones ex causa transigredi valeat; ab hoc non viisque, nisi delegatus sit à maioribus Magistratibus cum arbitrio ad causā, prout ibi vlt. vnu fuerit, de- cideādam. Posset tamen dici luxa super traditam differentiam, quod ex causa in- trinseca quilibet delegatus permittrit ab ordinaria poena reflire, nam ex quo ei causa comititia est, omnī cōsentient de- mandara, sine quibus illa expediri oportet. l. 1. §. vlt. l. fin. ff. de offic. cōs. Nō autē poterit causa iusta terminari, nisi arbitriū sit iudicanti poenam pro mensura delicti præscribere. Quod si causa fuerit extrinseca omnino verum est, quod *Menoch*. placet, quanquam dubium sit, an possit maior Magistratus demandare, qua sihi specialiter competunt nō propter iuridictionem, sed dignitatē, argument. d. l. 1. Quæ obtinet, etiā lex iubea poenam præcisē irrogari, *Gurier*. d. n. 9. *Plaça* sup. *Farin*. n. 24.

112. Ex quibus appetit D. Couar. in præ- fenti egide de commutatione poenæ ex

causa intrinseca quapropter eam omni- iudicii permissionem esse affirmat. Quæ licet in le vera sint, inferiores iudices, imo & maiores cautiū sibi propiciant, hād re- cedendum ab ordinariis poenis Prince- pem consulant, dum communē posunt, ut ipsi imputetur si quod id seuerius, aut leuius, quam oportebat statuerint, prout admonent *Clar*. d. n. 10. *Balard* sup. num. 38. *Bouadil*. n. 14.2.

Præterea admodum est, quod iudi- 113. ces maximē inferiores debent in sententia fatim generaliter cauſam propter quam ponunt legalem non imponunt, inler- re, notant *Farin*. à n. 62. *Clar*. vbi proximē, *Bouadil*. n. 40. *Menoch*. n. 17. *Gail*. n. 23. *Menchac*. illuſtr. cap. 14. n. 5. *Tirquel*. in d. prefat. n. 70. *Ant*. *Sola*, n. 12. *Tusch*. n. 8. Alioquin si cauſam non exprefſent, nec ex actis conflet, sententia erit nulla; *Scaccia de iudic* lib. 1. cap. 12. n. 96. Bart. in l. quid ergo, §. *Pena granior*, ff. de tjs, que- not infam. *Myling*. sup. num. 7. 8. *Guazzin*. d. defens 33. cap. 17. n. 5. & exprelas ip- ſicē, vt generaliter iudex probare tene- bit, quories fuerit petitus, vt pluribus adūctis, docet *Bouadil*. Addit. *Gotier*. à n. 17. qui inter superiorēs, & inferiores iudices distinguit. Sed quando ex actis cauſa immutandi poenam legalem appa- ret, non esse opus cauſam aliquomodo expreſſare, recte docet *Scaccia*. & *My- finger Guazzin*. sup.

Vtrum iudex, qui ex causa ordinariam 114. poenam nō irrogat, sed mitiorem possit subrogare corporalem dubitat, & quā- uis communis sententia docet, non li- cere, tamē alij in praxi obtinet, de quo li- videndi sint *Farin*. n. 72. *caſſeq*. *Guaz- zin*. n. 4. *Tusch*. n. 13. qui plures refert.

Ibi: *Causas verō*.

De causis, ex quibus poenæ augeri, aut minū per iudicēs possunt, tractant, quos laudauimus sup. n. 103.

Ibi: *Quod si leui*.

Idem docet *Gurier*. n. 15. Direct. iudic. 115. Ecccl. part. 2. cap. 11. n. 15. ver. f. *Vnde Co- uar*. *Clar*. d. q. 85. n. 7. vbi alios refert, qui tamē loquuntur in statuto irrogante poenā pecuniariam intra certum diē tol- uendā, qua nō soluta, corporalē infertiā reus post lapsum temporis præscripti ad- mitetur ad purgandā morā, & poenā cor- po-

poris euitabit. Contrarium verò scrip-
re Bart. in l. 2. num. 4. verf. Si vero induci-
tur. & num. 5. ff. de public. iudic. Roman.
in l. 1. 5. Et post operis. num. 16 ff. de nou.
oper. nunciat. quos laudat. & sequitur Me-
noch. conf. 712. num. 3.4. Illud certum est
iudici licere poenam pecuniariam exi-
gere. omissa corporali. Guazzin. defens.
33. cap. 12. n. 7.

Verf. Postremo illud est.

116 Adde Tridentin. s. 25. de reformat. cap.
3. & 14 quibus præcipiter iudicibus Ec-
clesiasticis. vt poenam pecuniaria pro ex-
cessibus iniungant. cap. quāquam infin. 23
dib. cap. definiuit. 17. q. 4.

Verf. Primum. non esse equum.

117 Iudices Ecclesiasticos perperam face-
re. si pro sceleribus pecuniariam poenam
frequenter imponant. maximè cum per
hoc præstatutus occatio. vt iniqui in suis
excessibus persistant. notat Salomon. iust.
& iur. qu. 67. art. 4. verf. Circa tandem.
Gutier. practicar. lib. 4. q. 46. num. 7. glof.
q. 1. in cap. si vo 535 23. qu. 5. Nam ut
ait Arnob. lib. 7. aduers. gent. Cœscit multi-
tudo peccantium. cum redimendi spes datur.
& facile iter ad culpam. vbi est venalis igno-
fcentia gratia. & faciunt dicta sup. n. 19

Verf. Secundum. satis compertum est.

118 Pro tolerandis criminibus non licere
maximè Ecclesiasticis Prelatis quicquam
percipere. colligunt communiter DD. ex
cap. nemo 14. de simon. vbi Barbol. num. 2.
Idem de potest. Episc. part. 3. allegat. 107.
num. 19. Sic D. Gregor. lib. 5. in regis.
reprehendit eos. qui à peccatoribus dona
accipiunt. Senec. de benef. lib. 2. cap. 7.
refert. Iulium Cesarem munera Fabiani.
qui multa scelerata patraverat. repulsi-
te. Adde Faunac. in prax. qu. 5. in prin-
cip. atque D. Bern. super Cantic. sermon.
77 vbi inquit. peccata populi coincidere
eos iudices. qui postus de marsupijs eu-
cuanidis. quam de vitijs extirpandis tra-
stant.

Num. 9.

119 Possunt Episcopi. aliqui iudices Ec-
clesiasticci. cum sibi vitum fuerit expedi-
re. pecuniaris penalis delinquentes coerci-
cere. habetur Trident. d. cap. 3. cap. 2. de
pen. Clar. in prax. d. 9. fin. qu. 80. num. 5.
Gutier. practicar. lib. 4. qu. 46. num. 46.

Ibi: Qui idem esse probat.

Episcopus pauper liceat percipit. ac 123
in suos vultus conuerterit. etiam poenas ar-
bitrarias pecuniarias. quod præstat. Sacra
Congregatio declaravit. non obstante. d.
cap. 3. Concilij Ita Ricc. vbi proximi Bar-
bol. num. 19. Moifess ad confuetudin. Nea-
pol.

Bouadill. in Politic. lib. 2. cap. 17. n. 199.
Barbot. in collectan. ad cap. irrefragabili. n.
15. de offic. Ordinariis.

Idem de Inquisitoribus aduersis ha-
reticam prauitatem. qui condemnatio-
nes Sancto Oficio luce applicant. docent
Farinac. de heret. q. 193. nu. 108. Decian.
tract. critici. lib. 5. cap. 44. num. 7. Zanch.
in tract. de heretic. cap. 16. nu. 9. Eymeric.
indirector. Inquisitor. part. 3. qu. 103. vbi
Peña comment. 152. Rojas singul. 1. n. 22.

Verf. Quartum. præ ceteris.

Poenas arbitrarie pecuniaria. quas 121
Episcopi. aliqui que Prelati sue Cameræ ap-
plicant. debent in viis pios non in pro-
priam utilitatem conuerteri. Tridentin.
d. cap. 3. Barbol. d. allegat. 107. num. 18.
Quarant. in summa Bullar. verb. poena pecu-
niaria. Bouadill. num. 200. Piaff. in prax.
Epi. cap. parv. 2. cap. 4. numer. 99. in prin-
cip. Galerat. in margarit. cap. conscientie.
verb. poena 1. Aufser. in Clement. 1. num.
101. de officiis. Ordinari. Clar. vbi proximè.
Nec possunt applicari pro salario. Vicario.
aliisque Tribunalis Episcopalis Minis-
tris. nec expendi in fabricam Ecclesie
Cathedralis. aut reparationem domus
Episcopalis. nam ita declaratum est Sa-
cra Concil. Tridentini Congregatione.
Aldan. in compend. Canonicas. resolution.
lib. 5. tit. 1. num. 8. 9. Barbol. in remission.
ad Trident. d. cap. 3. nu. 25. cum seqq. Alois.
Ricci. in prax. for. Ecclesiasticis decr. 300. nu.
3. in nouiss. impref. Stroz. de offic. Vicar. lib.
2. qu. 141. in addit.

Verf. Quintum. est tunc sit.

Poenas pecuniarias lute iudicibus dela-
tas liceat Prelati in suos vultus expen-
dunt. Salced. ad Bernard. Diaz in prax. cap.
134. lit. C. Bouadill. num. 200. Barbol. d.
alleg. 107. num. 18. Cened. ad Decretal. col-
lect. 170. num. 1. Marc. Anton. Genuensis.
in practicabilis. Ecclesiastic. qu. 25. Ze-
rola in prax. Episcop. part. 1. verb. compo-
nit. verf. Secundo.

Ibi: Qui idem esse probat.

Episcopus pauper liceat percipit. ac 123
in suos vultus conuerterit. etiam poenas ar-
bitrarias pecuniarias. quod præstat. Sacra
Congregatio declaravit. non obstante. d.
cap. 3. Concilij Ita Ricc. vbi proximi Bar-
bol. num. 19. Moifess ad confuetudin. Nea-
pol.

pol. part. 4. q. 64. n. 24. Bouadill. vbi pro-
ximi.

Nam. 10.

124 Adde Iaf. in l. transfigere. n. 41. C. de trans-
factione. Barbol. in collectan. ad cap. 2. de
poenis. qui textus eius litera aliquantulū
immutata. in tertius est à Gratiano Decre-
to in cap. omnes Presbyteri. 17. q. 4. Apud
Longobardos certa poena pecuniaria
constituta erat in occidentes Clericos in
Sacris secundum cuiuscum gradus digni-
tatem. l. 27. tit. de liber. homin. homicid.

Num. 11.

125 Episcopi Fiscum esse. negant Bart. in
l. 1. n. 12. C. de bon. vsancib. lib. 10. Platea
in rubric. n. 13. C. de tur. Fisc. lib. Bald.
in rubric ad finem. C. de privileg. Fisc. Aze-
ued. in l. 1. nu. 5. tit. 6. lib. 3. Recop. Ama-
ya in l. 1. num. 8. C. de iur. Fisc. lib. 10. D.
Larrea allegat. Fisc. in præm. n. 5. Qui
duo alterius poile confuetudine intro-
duci. vt Episcopi Fiscum cum priuilegiis
Fiscibus habeat. Et eis adde Pat. Suar. sup. fct. 5.
n. 3. 4. Clar. d. 6. in. q. 78. n. 7. Bart. in l. 6.
qui in princip. ff. de interdict. & relata. San-
chez. in cap. 14. n. 5. & d. n. 24. Peregrin.
d. tit. 1. num. 68. Clerici autem in huius
modi bonis nullum successorent. preter
Eccliam possunt habere. cap. cum in of-
ficio 7. vbi D. Couarr. de testament.

Ex quo præmissa conciliu limitatur.
vt non procedat. quoties confuetudo
obtinuerit. quod Clerici de illis bonis
possint in virtuoso eloquio disponere. pro-
pt. apud nos obseruantur. dixi sup. lib. 1. c.
15. nu. 52. nam etiam bona ex beneficio
acquisita Fisco cedent. Gutier. sup. n. 2.

Sanch. d. cap. 20. num. 25. Vazq. Peña vbi
proxime. Azor. part. 1. lib. 8. cap. 1. 2. q. 14.
Partimonia lute. vel quasi hoc est. 130
quaestia non ex beneficio fedalium de
ministerio spirituali. vt predicatione. Sac-
rorum celebratione. aut administratio
ne Sacramentorum. vt explicat Sanch.
n. 1. Farinac. num. 154. ad Fiscum Ecclie-
sia Cathedralis. cui Clericus haereticus
adscriptus est pertinet de iur. Sanch.
num. 26. Peregrin. lib. 4. tit. 5. nu. 31. Gu-
tier. n. 2. Zabarel. in clement. 2. 6. Porro.
3. de haeretic. Bernard. Diaz. cap. 124. vbi
Salced. n. 1. F. Bursat. conf. 43. nu. 37. 38.
lib. 1. Farinac. nu. 158. Sancarel. vbi sup.
Bouadill. num. 201. Barbol. sup. num. 17.
Declan. tract. crim. lib. 5. cap. 44. n. 2. Gre-
gor. Lop. in l. 2. glof. 4. tit. 26. p. 7. vbi no-
tat quod. eti. per eam constitutionem.
& l. 7. tit. 7. p. 6. quibus colonas. Auth. Idē
est de N. florians. C. de haeretic. cauī. sit. vt
nulli intra annum Ecclesia bona Clerici
petie-

Num. 12.

128 Bona Clerici. qui in haeresim labitur.
ex beneficio Ecclesiastico acquisita Fisco

petierit, Fisco Regio deferuntur, id nullum robur obtinet, quoniam Principes seculares nihil in Ecclesiæ præiudicium stabilitate posunt, cap. que in Ecclesiæ 7. cap. Ecclesiæ Sancte Marie 10. vbi notatur de constitutioib. Peñal. sup. que. 109. cōment. 158. Farin. num. 174. Quod verum est etiam quoad bona querenda, Thom. del Bene de immunit. Ecclesiæ. tom. 1. cap. 8. fct. 6. num. 1.

Iibi: *Bona autem laici.*

- 131 Bona hereticæ Fisco Regio applicantur, cap. excommunicamus. el. primo, §. Dānati, de heretic. l. 1. tit. 3. lib. 8. Recopilat. vbi Azeued. num. 221. l. 2. d. l. 7. parit. & ibi Greg. Lop. Gutier. q. 4. n. 1. Bouadil. n. 201. in fin. Cantet. trac. de heretic. n. 135. vers. ita tamē. Ant. Gom. variar. lib. 3. cap. 2. n. 1. vers. item etiā Guid. Pap. decf. 76. n. 1. Clar. d. 9. Hæreſis. n. 13. Farin. n. 164. Boli. in prax. tit. de heretic. nu. 33. Eymeric. in director. Inquisitor. p. 3. q. 1. 12. vers. Quod bona laicorum. Foller. in prax. crimin. in fragment. nu. 10. Nauar. conf. 20. n. 1. tit. de heretic.

- 132 Circa hæc notandum est, quod quanvis hereticus sit vasallus Ducis, Comitis, alteriusve Proceris, qui superiorem Principem recognoscunt, bona confiscata. non eisdem, sed Fisco Regio deferuntur, Bouadil. lib. 2. cap. 16. n. 110. vbi plures lib. 2. Gutier. sup. n. 3. Azeued. in d. l. 1. nu. 222. Simanc. de Cath. in fin. cap. 9. n. 128. Cantet. sup. n. 42. de quo Farin. n. 167.

- 133 Præterea oportet aduertere, vt si reus bona habuerit apud varias Provincias, quæ diuersis Principibus Supremis subiicitur, vnuſque percepit, quicquid in suo principato repererit, Gutier. nu. 4. Simanc. num. 129. Cantet. vbi proxime.

Iibi: *Sei quod bona immobilia.*

- 134 Hanc, & illas DD. opiniones, ac Prouinciarum consuetudines circa applicacionem bonorum, quæ propter hereticum confiscantur, refert latissimè Farin. ex. n. 175 vbi aferit oportere, vt Pontificia sanctione talis controværia decidetur, ambiguitatemque cœlaret. Et de distinctione inter mobilia, & immobilia. Baland. num. 2. Farin. n. 159. Gutier. nu. 3.

Iibi: *Quin, & ipse Feltius affuerat.*

- 135 Extrauagans constitutio, cuius in præ-

senti D. Couart. mēminit, incipit: *Ad ex-
tirpanda, fuit edita ab Innocento IV. an-
no 1252, eiusque literam à verti. Teneatur,
vbi de triplici hac divisione agitur, re-
fert Farin. nu. 176. & nu. 178. vers. Et de
hæc, alteram Pontificiam sanctionem
adducit, qua eadem distributio præcipi-
tur.*

Iibi: *Quod minimè seruatur, sicutim
in Hispania.*

In Hispania, ac noto Indiarum Orbe 36 Regio Fisco quæcumque bona hereticorum, tam Clericorum, quæm secularium, etiam ex beneficio Ecclesiastico acquisita, sine distinctione deferuntur, nam ita consuetudine obtentum est, que quoad hanc bonorum applicationem est obleruanda, vt plurimis laudatis, probat Farinac. n. 187. de qua idem agit, n. 188. Sanchez. n. 26. Clar. d. 9. Turch. l. H. conc. 102. n. 15. Azeued. n. 221. Simanc. n. 131. Param. de origin. offic. Sancti. Inquisitor. lib. 2. tit. 1. cap. 2. n. 14. Nauar. d. cons. 20. n. 1. Gutier. n. 4. cum seqq. Cant. sup. n. 41. 42. Vela de delicti. cap. 14. de heretic. vers. Apud nos tamen, Salced. vbi sup.

Regestamen Catholici nullum fibi 137 lucrum percipiunt, sed damnatorum bo- na liberaliter Sancto Officio ad eius iump- tusconcedunt, vt in secunda infrauctio- ne Hispalensi disponitur, & ita obser- viat testantur Simanc. nu. 132. Canter. vbi proxime Azeued. d. n. 221. Gutier. nu. 5. Quo obiū, itum est eis, qui nimis recte de ea consuetudine sentiunt.

His pro coronide sedendum est, quod 138 notant Bald. in l. 1. C. de Summa Trinitate. Decian. d. lib. 5. cap. 25. n. 2. quos, & alios refert Bouadil. d. cap. 17. n. 201. ad fin. licet, quod si Inquistores, vel alii iudices Ecclesiastici omiserint in tentatione aduersus hereticum. bodorum confisca- tionem, poterit nihil hominius secularis index bonorum condemnationem face- re, vbi ea ad Fiscum Regium spectant. sed hoc superfluum videatur, nam ex quo aliquis hereticus damnatur, omnes penas hereticis legibus impositas contrahit, quousque iudex nullam prefererit, l. 1. §. Sed non vltique ff. ad Turpilian. Paz in pra- xi, tom. 1. p. 5. cap. 3. §. 12. n. 96. Maxime cum conficatio hæc ipso iure contingat, cap. cum secundum 19. de heretic. in. 6. San- chez. sup. cap. 14. n. 1. Igitur postquam in- dex

dex Ecclesiasticus declarauerit quæmquæ hæresim perpetrale, etiam nulla confi- cationis facta mentione, poterit Feltius eius bona apprehendere, quod in ultimis verbis proximè allegati texsus aperte de- monstratur, ibi: *Sententia sapientem cri- mine fuerit promulgata, nec specialis pro- nunciatio super confiscactione desideratur.*

AD CAPVT Decimum.

SVM MARI V M.

1. Interpretes legendi congeruntur.
2. De crimina absolutorius legitimè, vel dam-
natus pro eo leni moleſtrari non potest.
3. Ea exceptione, ingressu secundo accusatori
præcludit.
4. Absolutorius sententia aliquando complicit
protegat.
5. Absolutorius in populari actione exteris
actionem tollit, idem est in eis, que ad-
versus electum obiicitur.
6. Reus quibus de causa definitivè absolu-
tur.
7. In dubio presumitur absolutus, quod pro-
batum crimen non est.
8. Ab instantia liberatus: ure de eodem cri-
mine deno arguitur.
9. Quandiu licet accusationem eo casu repe-
tere.
10. Licet primo accusatori.
11. Quando definitivè absolutus possit iterum
accusari. & n. 11. cum seq.
12. Actioni illis quando presudicit criminali
accusationi.
13. Liberatus à delicto per Principem gratia,
vel pecunia deinde molestari pro ipso non
potest, n. 19. 20.
14. Absolutorius in foro anima accusationem non
impedit, n. 22.
15. Blasphemus in foro exteriori punitur, et si
quoad internum sit absolutus.
16. Per Baptismum delicti præteriti remissio
quoad forum externum non conceditur.
17. Quoad forum poli peccata omnia prorsus
dilecentur.
18. Pena pecuniaria reo imposta propter in-
juriam illatam est applicanda Fisco si pars
criminaliter egat.
19. Expensæ, & dama per iniuriam illata,
incidenter, aut principalius peti possunt.
20. Adjutorio damnorum, & iniurie quomo-
do fiat.

§ 3 Quan-